

Door-zien

Marcus 10: 46-52- 16.10.'22 - DNW 4

Inleiding

Toen mijn moeder nog bij haar ouders thuis woonde, woonde er een blinde man tegenover hen.

'Blinde Mossel' noemden ze hem in Schildwolde.

Mijn moeder vertelde ons later nog vaak over hem.

Ze was -nog altijd- onder de indruk van de aanwezigheid van deze man, als ze hem thuis bij hen in de pastorie ontmoette.

Hij had wat hulp nodig, maar kon zich verder heel goed redden.

Mossel had haarscherp door wat er om hem heen gebeurde en wie er voor hem zat.

En zijn vriendelijke aanwezigheid maakte diepe indruk op mijn moeder. Blijvende indruk.

Laten we deze handicap niet romantiseren, het is verschrikkelijk als je je zicht verliest.

En toch... ik denk dat meer mensen onder de indruk zijn gekomen van de blinde medemensen die ze ontmoet hebben.

Ze mogen hun zien dan missen, het is net alsof hun andere zintuigen daardoor heel wat scherper afgesteld staan.

Met hun neus vormen ze een plaatje van hun omgeving.

En niet zelden horen ze niet alleen onze woorden maar ook wat er achter schuilgaat.

Dat is ook zo bij de blinde Bartimeüs

Hij is zich *meer* bewust van Wie er daar in zijn omgeving is, dan heel wat andere mensen die daar ook zijn.

Hij 'ziet' -hoewel hij blind is - wie Jezus van Nazareth eigenlijk is.

De Zoon van David, de belóofde Zoon van David', de Messias van Israël.

Als Bartimeus dat hardop roept, en maar blijft herhalen, levert hem dat een uitnodiging van Jezus op.

*Op het eerste gezicht is dit een 'gewoon' genezingsverhaal.
 Een blinde man zit aan de kant van de weg,
 schreeuwt om medelijden
 En de Heer Jezus geneest hem.
 Precies zoals je verwacht.
 Behalve dan die vraag die de Heer Jezus aan Bartimeüs stelt,
 die had ik niet verwacht.
 En daarover wil ik het hebben deze keer.*

Achtereenvolgens heb ik het over de vraag, het antwoord, en de intentie .

I. De vraag

“Wat kan ik voor je doen?” [51]

Het is alsof Bartimeüs een winkel binnenstapt.

Wonderlijke vraag voor de Zoon van God.

Wist Hij dat dan niet?

Ja, zelfs afgezien daarvan,

je hoeft toch echt niet Gods Zoon te zijn om te begrijpen wat Bartimeüs graag wilde.

Natuurlijk wilde hij weer zien.

Maar toch die vraag.

“Wat kan ik voor je doen?” [51]

Bij het preekpoolen afgelopen week,

liepen we hier al snel tegenaan.

Die vraag verstoort het verhaal en roept vragen op.

Stel je zelf eens voor in de plaats van Bartimeüs. [...]

De Heer Jezus vraagt je:

“Wat kan ik voor je doen?”

Wat zou jij van Hem vragen?

[...]

Ik maak het plaatje even wat scherper.

Voor je staat: je Heer Jezus Christus,

Zoon van God de Vader,

Heerser over alle bestuurders van de aarde.

Hij die de dood overwonnen heeft.

Alles in jouw werkelijkheid rust op Hem,

Hij houdt jouw hele wereld in zijn handen.

En *Hij* vraagt je:

“Wat kan ik voor je doen?”

Je weet dat *Hij* je alles kan geven wat je maar wilt,
maar wat vráág je van Hem?

[...]

Hoe Jezus zichzelf ziet?

De vraag verradt ons hoe de Heer Jezus zichzelf ziet.

‘Hoe kan Ik u dienen’

Hij stelt zichzelf in dienst van Bartimeüs.

Hij laat hier zien wat *Hij* net zei tegen Jakobus en Johannes:

⁴⁴ *en wie van jullie de eerste wil zijn, zal ieders dienaar moeten zijn,*

⁴⁵ *want ook de Mensenzoon is niet gekomen om gediend te worden,
maar om te dienen en zijn leven te geven als losgeld voor velen.’ (Mar.10)*

Bartimeüs staat hier voor de Dienaar,

Die op weg is naar Jeruzalem,

hier in Jericho, de laatste plaats op die weg naar Jeruzalem!

En *Hij* vraagt Bartimeus:

Wat kan Ik voor je doen?

[...]

Nog eens stel je voor dat *jij* voor Hem staat.

En je weet het, dit is de Dienaar met een hoofdletter,

Dit is de mens die voor je gestorven is,

die zijn leven voor je over had.

Om jou te redden,

Wat vraag je Hem?

Hij heeft alles voor je gedaan,

Het onmogelijke voor je mogelijk gemaakt.

De weg naar het Koninkrijk van God ligt open voor je.

Die weg heeft hij mogelijk gemaakt!

Wat mag de Heer nog voor je doen?

Voelen jullie het ook:

Als iemand zoveel voor je over heeft,

Dan moet het wel iets waardevols zijn wat je van Hem vraagt,

Anders maak je het wel heel plat.

In de film *Saving Private Ryan* worden er acht militairen op uitgestuurd in het Normandje van juni 1944, de slag om Normandje is volop bezig. Zij moeten een parachutist uit de gevechten vandaan halen en naar huis brengen.

Dit nadat bleek dat drie van zijn broers in de oorlog zijn omgekomen. Dat is een moeilijke opdracht, want hij is als parachutist gedropt en niemand weet waar hij precies is. In de levensgevaarlijke dagenlange zoektocht naar private Ryan aan het front, komen uiteindelijk zeven van de acht militairen om het leven. Als laatste hun kapitein. Hij sterft als ze Ryan hebben gevonden en terwijl hij sterft zegt hij tegen deze soldaat: "verdien dit Ryan, verdien dit!"

Wat vraag je aan iemand die alles al voor je gegeven heeft?
Deze vraag peilt de diepte van je geloof!

II. Het antwoord

Zo gezien, valt het antwoord van Bartimeus wel tegen.

Weer zien, Rabbi [51].

Ja, dat hadden we allemaal al verwacht.

Hoe belangrijk dat ook is,
is dat nu het belangrijkste dat hij de Heer Jezus kon vragen?
Is het toch gewoon een genezingsverhaal.
Maar waarom die vraag van Jezus dan?

Nou?

Bartimeüs ontmoet de Heer Jezus op zijn laatste reis naar Jeruzalem. De mensen in Israël zijn -als het om Jezus gaat- sterk gepolariseerd. Naarmate de Heer dichterbij Jeruzalem komt, loopt de spanning steeds verder op.

Voorstanders en tegenstanders zijn steeds om Hem heen te vinden.

De stemming wordt steeds grimmiger.

Er worden al complotten tegen de Heer gesmeed.

In Jericho, de laatste plaats voor Jeruzalem,

Schreeuwt de blinde Bartimeus het uit.

'Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij!' [47]

Een geschreeuwde belijdenis van de Messias,
roept vast irritaties op in die geladen sfeer.
Is dat de reden dat omstanders zo op hem reageren.

Hou je mond.

Maar desondanks schreeuwt Bartimeus nóg harder:

Zoon van David, heb medelijden met mij!' [48]

Deze geschreeuwde belijdenis striemt over het publiek.

Bartimeüs vraagt niet gewoon om genezing aan een rondreizende genezer.

Hij vraagt het aan de Messias van Israël, de Zoon van David.

Bartimeus mag dan blind zijn.

Hij weet heel goed wie Jezus is.

Hij heeft het van horen zeggen.

Hij heeft nooit een wonder gezien, er alleen over gehoord.

Maar hij heeft al die geruchten en verhalen beproefd en overwogen.

En is hij is tot de conclusie gekomen:

dit is de Messias.

Aan *Hem* vraagt hij om medelijden.

Wat dat betreft lijken wij op Bartimeüs.

We kennen Jezus in eerste instantie ook alleen van horen zeggen.

We kennen de getuigenissen uit de Bijbel.

We horen ze van familie en gemeenteleden om ons heen.

Maar we hebben Jezus nooit aan het werk gezien.

Als mensen tegen ons zeggen: "eerst zien dan geloven",

Kunnen we daar alleen geloof tegenover zetten.

Bartimeus mag dan blind zijn.

Hij is geen geestelijk blinde

Zijn gescherpte gehoor herkent de geruchten

en legt ze naast de teksten die hij ongetwijfeld kent [Jes. 42]

⁵ *Dit zegt God, de HEER, die de hemel heeft geschapen en uitgespannen,
die de aarde heeft uitgehamerd met alles wat zij voortbrengt,*

*die de mensen op aarde levensadem geeft,
en levensgeest aan allen die daar verkeren:*

⁶ *In gerechtigheid heb ik, de HEER, jou geroepen.*

Ik zal je bij de hand nemen en je behoeden,

ik neem je in dienst voor mijn verbond met de mensen

en maak je tot een licht voor alle volken,

7 om blinden de ogen te openen,
om gevangenen te bevrijden uit de kerker,
wie in het duister zitten uit de gevangenis.
8 Ik ben de HEER, dat is mijn naam.

Het is ook het antwoord dat de Heer Jezus zelf aan de Johannes de Doper geeft. Als die in de gevangenis aan Hem vraagt of Hij degene is die komen zou.

4 (...) 'Zeg tegen Johannes wat jullie horen en zien: 5 blinden kunnen weer zien en verlamden weer lopen, mensen met huidvraat worden gereinigd en doven kunnen weer horen, doden worden opgewekt en aan armen wordt het goede nieuws bekendgemaakt. 6 Gelukkig is degene die aan mij geen aanstoot neemt.' (Mat. 11)

Dat de blinde Bartimeüs de Messias antwoordt op
wat kan ik voor je doen?
weer zien, rabbi.

is zo passend.

Want daarmee zou de Messias van Israël zich toch tonen?

Dat Hij blinden de ogen opent.

Bartimeus onderstreept met zijn vraag,

zijn geloof in de Messias van Israël.

Zo wil de Messias zijn volk dienen,

Zo herken je Hem

Bartimeus bouwt hier aan een podium voor de Messias

III. De intentie

Broers en zussen, ik vroeg me de afgelopen week af,
 of je kunt zeggen dat het Bartimeüs er eigenlijk om te doen was,
 dat hij Jezus met eigen ogen wilde zien [Kees de Kort].
 Zodat *hij* Hem ook kon volgen.

De rijke jongeman (vorige week, eerder in dit hoofdstuk),

Had Jezus gevraagd om de erfenis van het eeuwige leven.

“Ga naar huis, verkoop je bezit, geef het geld aan de armen, kom terug en volg Mij”, had Jezus hem geantwoord.

Maar hij had zijn bezit niet los kunnen laten voor de Heer Jezus.

Even verderop in dit hoofdstuk vragen twee van zijn eigen leerlingen:
 Johannes en Jakobus,
 Als hun Heer hen dezelfde vraag stelt:
Wat kan ik voor jullie doen?
 “Om de belangrijkste plaatsen in het Koninkrijk van God.”
 Zij hadden nog niet begrepen wat dienen betekent

Bartimeus vraagt alleen maar om te kunnen zien.
 Waarom?

Als je verder leest zie je wat Bartimeüs met zijn nieuwe vrijheid doet.
en hij volgde Hem -de Heer Jezus- op zijn weg. [52]
 Vandaan bij zijn beperkte maar toch stabiele leven in Jericho.
 Met zijn vaste plek langs de weg, zijn inkomsten van het bedelen.
 Het ongewisse tegemoet op de gevaarlijke weg achter Jezus aan naar
 Jeruzalem.

Ik ga ervan uit dat Bartimeüs maar niet een stukje mee liep,
 maar dat hij Jezus vanuit Jericho volgde, voortaan volgde.
 De ongewisse toekomst in Jeruzalem tegemoet.
 In het hoofdstuk hierna gaat het over de intocht in Jeruzalem.
 In feite was Bartimeus de eerste geweest die
 Jezus de Zoon van David noemde.
 Straks zouden ze allemaal Hosanna roepen.
 Misschien had Bartimeus hen wel aangevuurd

Je vraagt je af:
 heeft Bartimeus ook het verraad van zijn Heer,
 zijn arrestatie en zijn rechtszaak gezien?
 En wat daarop volgde: de geseling, het kruisdragen door de straten van
 Jeruzalem en de kruisdood op Golgotha?
 Hebben die ogen van Bartimeüs dat gezien?
 Dan was zijn stabiele leven langs de kant van weg wel voorgoed voorbij.
 Dat is vaak zo voor hen die Jezus volgen.
 Het brengt hen in situaties die zij niet verwacht hadden.
 Als je Jezus volgt bepaal je zelf de richting in je leven niet meer.
 Bepaal je ook niet eigen houvast, maar is Jezus je houvast.
 En dat heb je wel nodig ook!
 Want het volgen van Jezus brengt je nogal eens uit evenwicht.
 Wie Jezus volgt gaat niet meer over zijn/haar eigen leven.

Wie Jezus volgen komen buiten hun comfortzone terecht.
 We weten sinds corona nog beter dan eerder wat dát betekent.
 Hoe vervelend de coronaperiode ook was,
 Als het om naar de kerk-gaan ging, was het wel comfortabel.
 Op de bank, in je pyjama, met thee of koffie in de TV-kerk.
 Als je daar eenmaal aan gewend bent,
 kom je maar moeilijk meer uit die bank.
 Ook nu we wel weer naar de kerk kunnen.
 We blijven zomaar in onze comfortzone hangen.
 En maken ons volgen van Jezus comfortabel op onze maat.
 [...]

Maar lopen we dan nog in de maat van Jezus?
 En is het dan nog Jezus' volgen?

Als we net als Bartimeus voor Jezus staan
 En de Heer *ons* vraagt:
Wat kan ik voor je doen?

Wat zou je Hem dan vragen?
 [...]

Als je Jezus kunt zien, wil Hij nog steeds dat je Hem volgt
 Past je antwoord bij dat volgen van Jezus?
 Pas op hoor dat is vaak niet comfortabel.
 Het begint al bij 's morgens van de bank komen en naar de kerkdienst
 gaan.
 En wat er dan gebeurt: je weet het nooit.

Maar wees ook weer gerust.
 Je Heer geeft je het juiste zicht op het leven terug, net als Bartimeus.
 En Hij geeft je een vooruitzicht, een bestemming, die ademloos mooi is.
 En in het onrustige onderweg zijn met je Heer geeft Hij je werkelijk
 houvast.
 Dus volg je Heer en zie zoals Bartimeüs
 en wees gerust! Hij heeft ook de opstanding gezien.

Amen